



# Sindikalni LIST

HRVATSKIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

«Kroz povećanje osnovice i Zakon o plaćama, koji će osigurati korekciju koeficijenata i uvođenje sustava nagrađivanja, državni službenici dobit će nazad ono što su izgubili 2001. godine, kada im je bivša Vlada smanjila plaće za 20 posto»

Ivica Ihas (HINA, 6. studenoga)

ISSN 1331 1 1379

Glasilno Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske

Godina XI. • Zagreb • 23. prosinca 2006. • Broj 45



## RAST PLAĆA U IDUĆE TRI GODINE

Sporazum što su ga 24. studenoga sindikati državnih službi potpisali s Vladom RH o rastu osnovice u iduće tri godine za 6 posto godišnje, trebao bi rezultirati povećanjem plaća državnih službenika i namještenika za oko 400 do 800 kuna i više, ovisno o koeficijentu radnoga mjesta.

Dodatan rast plaća bit će omogućen primjenom Zakona o plaćama državnih službenika, kojim će se ponovno

uvesti platni razredi i omogućiti individualno profesionalno i materijalno napredovanje službenika sukladno ocjeni učinkovitosti rada.

Tako će državni službenici od 1. srpnja 2007. godine moći računati na valorizaciju osobnog radnog učinka u obliku bržeg ili sporijeg promicanja unutar koeficijenata, odnosno razdjela platnog razreda u koji će biti svrstani kao rukovodeći, viši i niži državni službenici.

**RAZGOVOR:  
PROF. DR. SC. IVAN KOPRIĆ**

**O MODERNIZACIJI  
JAVNE UPRAVE  
I ZAKONU O DRŽAVNIM  
SLUŽBENICIMA**



*Sretan Božić i nova 2007. godina*

Vlada i sindikati državnih službi

# O pravima za 2007. tek u svibnju

Materijalna prava, stambeno zbrinjavanje i Zakon o plaćama državnih službenika

Pregovarački odbori Vlade RH i sindikata državnih službi razgovarali su 11. prosinca 2006. o iznosu materijalnih prava za 2006. i 2007. godinu, radu zajedničkog povjerenstva za stambeno zbrinjavanje i Zakonu o plaćama državnih službenika.

Na sastanku je Vlada ustrajala u svom stavu da osnovica za jubilarnu nagradu 1.800 kuna, božićnica 1.000 kuna i dar za djecu 400 kuna za 2006.

godinu ostanu na razini utvrđenoj kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike, dok će se prava za 2007. godinu, uključujući i regres za Ministar financija **Ivan Šuker** izjavio je kako će se tek nakon prvih pet mjeseci moći vidjeti gospodarska kretanja temeljem kojih će dvije strane materijalna prava ugovoriti u eventualno većem iznosu od minimalnih koji su utvrđeni kolektivnim ugovorom.

**Također je dogovoreno da se u slučaju jubilarnih nagrada, za koje se osnovica utvrđuje za tekuću godinu, službenicima koji ostvare pravo na jubilarnu nagradu prije nego što se utvrdi eventualna veća osnovica, refundira razlika između isplaćene jubilarne nagrade po staroj i novoj osnovici.**



Državni tajnik za graditeljstvo, stanovanje i komunalne poslove u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Aleksander Russo** upoznao je članove pregovaračkih odbora s radom zajedničkog Povjerenstva Vlade RH i sindikata državnih službi za stambeno zbrinjavanje, najavivši kako će na idućem sastanku pregovaračkih odbora Povjerenstvo prezen-

tirati podatke o broju i iznosu sredstava prikupljenih od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u vlasništvu Republike Hrvatske u razdoblju od 1992. do 1995. godine, odnosno 20 posto sredstava namijenjenih stambenom zbrinjavanju državnih službenika, kako bi dvije strane mogle utvrditi način uporabe tih sredstava.

Dogovoreno je i da Središnji državni ured za upravu za sastanak pregovaračkih odbora u siječnju pripremi nacrt prijedloga Zakona o plaćama državnih službenika, kako bi se mogla osigurati kvalitetna rasprava o ovom zakonskom prijedlogu, te poštovati obveza njegove primjene od 1. srpnja 2007. godine iz Sporazuma Vlade i sindikata od 21. studenoga 2006.

## Odbor pravosudne policije SDLSN

# Razgovor s Damjanovićem

Ravnatelj Uprave za zatvorski sustav **Ivan Damjanović** odazvao se 19. prosinca 2006. pozivu Sindikata na razgovor sa sindikalnim povjerenicima na proširenoj sjednici Odbora pravosudne policije SDLSN.

Ravnatelj Damjanović sa suradnicima **Miroslavom Mihocijem**, načelnikom službe osiguranja i **Dubravkom Fabri Mošnjom**, načelnicom za zapošljavanje zatvorenika u službi upravnih poslova, sindikalne je povjerenike upoznao s naporima koje Uprava čini na poboljšanju uvjeta rada i statusa zaposlenih u zatvorskom sustavu, koji zbog prekapacitiranosti sustava ulažu izvanredne radne napore kako bi se sigurnosna situacija održala na odgovarajućoj razini. Upravo zbog toga Uprava je, rekao je Damjanović, ove godine zbog natprosječnih rezultata rada nagradila pet pravosudnih policajaca, ne novčanom nagradom jer propisi takvu nagradu ne predviđaju, nego pisanom pohvalom i knjigom.

Damjanović je posebno naglasio potrebu sustava za dodatnih 413 službenika i namještenika, od čega 178 pravosudnih policajaca. Načelnica Dubravka Fabri Mošnja povjerenike je upoznala s nabavkama opreme i sredstava za rad u ovoj i planovima za 2007. godinu. Zamjenica predsjednika

Odbora pravosudne policije SDLSN **Jasna Stilinović** podržala je sve projekte koji su usmjereni na poboljšanje uvjeta rada i sigurnosti, istodobno ukazavši na problem nedostatka odora, budući da jedan zimski i ljetni komplet nisu dovoljni, kao i opreme interventnih policajaca koji su u više navrata ukazali na probleme koje imaju sa štitovima. Veći broj policajaca prošle je godine pristupio ispitu za dobivanje višeg čina, ali da do danas nitko od njih nije postavljen u više zvanje, spomenula je Jasna Stilinović. Ukazala je i na problem neuplaćivanja doprinosa po sudskim presudama u korist zaposlenika sustava u sudskim postupcima zbog kašnjenja donošenja uredbe o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Ono što posebno boli zaposlene u sustavu jest činjenica da im se za prekovremeni rad ne priznaju dodaci na posebne uvjete rada premda, upravo tijekom prekovremenog rada, stres i psihofizičko opterećenje najviše dolaze do izražaja.

Također, Stilinović je ukazala na potrebu da se u postupku donošenja Zakona o plaćama državnih službenika odgovarajuće vrednuju poslovi koje obavljaju službenici i namještenici zatvorskog sustava, te status pravosudnih policajaca izjednači s onim policijskih službenika u MUP-u.

Načelnik Mihoci iskazao je spremnost Uprave da se odzove inicijativi koju je predložio tajnik SDLSN **Siniša Kuhar** da se u postupku donošenja Zakona o plaćama državnih službenika dvije strane konzultiraju i artikuliraju zajedničke prijedloge u cilju poboljšanja svih zaposlenih u zatvorskom sustavu.

Ministrica Ana Lovrin sa sindikalnim povjerenicima u pravosuđu

# Nitko neće ostati bez posla!



Naglašen je problem nedovoljnog osiguranja sudova i izloženosti zaposlenika verbalnom maltretiranju stranaka, pa čak i fizičkim prijetnjama i radu u uvjetima ugroženosti za sigurnost vlastitog života i zdravlja. Opremljenost sudova također je nezadovoljavajuća. Tako na Općinskom sudu u Karlovcu printeri ne rade, a sudski zapisničari kupuju si daktilo-stolice za svoju neveliku plaću.

**U** Ministarstvu pravosuđa 6. prosinca 2006. održan je sastanak ministrice pravosuđa **Ana Lovrin** i njezinih najbližih suradnika sa sindikalnim povjerenicima SDLSN u pravosuđu.

Sastanak je održan na inicijativu Sindikata kako bi sindikalni povjerenici mogli sa svojom resornom ministricom neposredno razmijeniti informacije o stupnju (ne)zadovoljstva uvjetima rada u sustavu pravosuđa, teškom materijalnom položaju sudskih službenika i namještenika, ali i dobiti odgovore na konkretne upite od prvih dužnosnika Ministarstva.

## MINISTRICI ŠIBA I SLATKIŠI

Kako je sastanak održan u prigodi dana sv. Nikole, sindikalisti su ministricu Lovrin darivali šibom i slatkišima, dajući joj do znanja kako će lojalnost i trpeljivost zaposlenika pravosuđa biti na ozbiljnoj kušnji ukoliko se u sklopu Zakona o plaćama državnih službenika i priznavanja dodataka na posebne uvjete rada položaj sudskih službenika bitnije ne popravi.

**-Uvjeti rada u pravosuđu su nezadovoljavajući, a sudski službenici potplaćeni i stoga opravdano očekuju da se njihova resorna ministrica više založi kako bi se stanje popravilo-** rekao je uvodno predsjednik SDLSN **Ivica Ihas**, uručivši joj i sindikalnu analizu različitih koficijenata i dodataka u javnim i državnim službama o kojima sudski službenici zasad mogu samo sanjati. Ihas se ministrici Lovrin zahvalio što je sindikalnim povjerenicima omogućila susret "licem u lice" s predstavnicima zaposlenika u pravosuđu.

Većina diskusija 30-tak sindikalnih povjerenika ukazivala je na nerazmjer između pojačanog radnog napora uslijed reforme pravosuđa i plaća od oko 3.000,00 kuna koliko ima sudski službenik s više od 20 godina staža, zbog koje su prisiljeni "peglati" kreditne kartice i pokrivati minuse na tekućem računu po principu "iz šupljeg u prazno". No, nisu samo male plaće ono što muči zaposlene. Smetaju ih neplaćena dežurstva u provedbi Obiteljskog zakona, činjenica da se na nekim sudovima dežurstva službenika plaćaju po pravilniku za suce, premda je naknada za službenike povoljnije riješena kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike.

## SLOBODNI DANI UMJESTO NOVCA

Od sudskih službenika očekuje se prekovremeni rad koji se ne plaća ili se nude isključivo slobodni dani, iako je odluka službenika hoće li koristiti slobodne dane ili će radije novčanu naknadu. Ukoliko ne pristanu na tako "plaćeni" prekovremeni rad, smatra se da ne žele raditi. Slobodna radna mjesta se ne popunjavaju pa službenici obavljaju poslove više radnih mjesta.

Na žalost, čak i tamo gdje je dovoljno sudskih službenika, organizacija rada često je provedena na način da posao nije ravnomjerno raspodijeljen.

Ilustrativan je primjer Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu gdje službenici, osim što pokrivaju više radnih mjesta, još moraju dežurati na porti zbog manjka pravosudnih policajaca.

Naglašeni su i specifični uvjeti rada sudskih zapisničara u pravosuđu koji slijede tempo rada i normu sudaca i tijekom rasprave vode zapisnik neovisno o tome koliko neprekidno traje rasprava i u kakvome su psihofizičkom stanju, pa ipak nemaju, za razliku od, primjerice, običnih administrativaca u zdravstvu, dodatak za posebne uvjete rada.

## KAO U SUPERMARKETU

Predstavnica Općinskog suda u Zagrebu stanje u ovom sudu usporedila je s radom u supermarketu u kojem sudske službenice na kolicima raznose robu u obliku sudskih predmeta po katovima ili pak hrpe predmeta nose pridržavajući ih bradom, izložene neminovnom oštećenju kralježnice.

Povjerenike sindikalnih podružnica u sudovima koji bi se trebali ukidati ili spajati s drugim sudovima zanimalo je hoće li službenici tih sudova ostati bez posla i svoje nevelike plaće. Nije zaobiden ni mobbing od strane nadređenih, ali i vlastitih kolega pa je službenike zanimalo kome se i na koji način mogu obratiti kako bi se zaštitili.

Odgovarajući na postavljena pitanja i primjedbe ministrica Ana Lovrin rekla je kako nema namjeru govoriti ništa što bi netko želio čuti ako to nije provedivo, dodavši kako su proračunska sredstva za Ministarstvo pravosuđa ove godine povećana za iznos od 6 posto povećanja proračunske osnovice za plaće sudskih službenika, ali i za određena kapitalna ulaganja i sanacije, te novo zapošljavanje.

**Također je ukazala na činjenicu kako Ministarstvo financija nije odobrilo plan zapošljavanja Ministarstva pravosuđa za 2006. godinu zbog toga što za to nisu bila osigurana proračunska sredstva.**

**-Svjesna sam da pojačani rad ima granica i da se tako ne može raditi dugo vremena-** rekla je ministrica Lovrin, te naglasila kako prekovremeni rad treba i platiti.

Ministrica je naglasila kako i Ministarstvo pravosuđa ima velika očekivanja od Zakona o plaćama državnih službenika u pogledu odgovarajućeg vrednovanja rada i posebnih uvjeta zaposlenika u pravosuđu, te da će se Ministarstvo angažirati kako bi se to doista i dogodilo. Pozvala je sindikalne povjerenike da se obraćaju njoj i njenim najbližim suradnicima, te da će se svaki slučaj pomno razmotriti i istodobno dobiti uvid u stanje na terenu.

-Poručujem službenicima kako u procesu reforme i racionalizacije nitko neće ostati bez posla- kazala je ministrica Lovrin i dodala kako će se eventualni višak kadrova rješavati kroz prirodni odljev, a racionalizacija će značiti preraspodjelu kadrova u cilju boljeg i učinkovitijeg rada. O problemu nedostatnog osiguranja sudova govorio je ravnatelj Uprave za zatvorski sustav **Ivan Damjanović**.

-Svjesni smo da s 200 pravosudnih policajaca ne možemo osigurati sve sudove - rekao je Damjanović i dodao kako osim ljudskih resursa nedostaje i opreme, prije svega detektora za metal i opreme za video nadzor, ali će se i taj problem početi rješavati u idućoj proračunskoj godini.



## U Pazinu potpisan kolektivni ugovor za zaposlene u gradskoj upravi

### Poboljšana materijalna prava

Gradonačelnik Grada Pazina **Neven Rimanić** i predsjednik SDLSN Ivica Ihas potpisali su u Pazinu početkom prosinca kolektivni ugovor za službenike i namještenike u Gradskoj upravi Grada Pazina.

Kuriozitet je ovog kolektivnog ugovora nalazi što je zaključen na neodređeno vrijeme, a to potvrđuje opredijeljenost socijalnih partnera da prava i obveze iz rada i s osnova rada trajno uređuju na demokratski i radnopravno najbolji mogući način - kolektivnim ugovorom.

Gradonačelnik Rimanić i predstavnici Sindikata **Ivica Ihas**, zamjenica sindikalnog povjerenika **Blanka Šabanović** i članica pregovaračkog odbora Sindikata **Nevina Šaina** suglasili su se kako potpisani kolektivni ugovor donosi poboljšanja materijalnih prava i reguliranja zaštite dostojanstva zaposlenika te činjenicu zadržavanja sadašnje osnovice za izračun plaća opravdali trenutnim financijskim mogućnostima Grada Pazina.

Ivica Ihas naglasio je kako se nada da će Grad Pazin slijediti primjer Vlade RH kao poslodavca i, sukladno mogućnostima, omogućiti rast plaća svojih službenika i namještenika u sljedećem trogodišnjem razdoblju.

## Opatija

### Grad prijatelj zaposlenika

#### Potpisan prvi kolektivni ugovor

Socijalno partnerstvo u Gradu Opatiji, premda rođeno u uvjetima najave smanjenja plaća i broja zaposlenika od strane mladog i poduzetnog tima na vlasti ove jedinice lokalne samouprave, potvrđeno je na najbolji mogući način - potpisivanjem kolektivnog ugovora.

Gradonačelnik **Amir Muzur**, predsjednik SDLSN **Ivica Ihas** i sindikalni povjerenik **Slobodan Juračić** svojim su potpisom zajamčili sigurnost radnih mjesta, plaće i druga materijalna prava za zaposlene u upravnim tijelima Grada, potvrđujući opredijeljenost gradskih vlasti da među svoje prioritete uvrsti i zadovoljstvo svojih zaposlenika.

Upravo je tako gradonačelnik Muzur opisao čin sklapanja kolektivnog ugovora, naglasivši potrebu stvaranja radnog okruženja u kojem će gradski službenici i korisnici njihovih usluga imati razloga za zadovoljstvo.

Sindikalni povjerenik Podružnice sindikata gradske uprave Grada Opatije Slobodan Juračić dodao je kako se na određeni način radi o ugovoru koji su zaposlenici sklopili sa svojim poslodavcem - građanima Opatije, zastupnik čijih je interesa u Gradu sadašnji gradonačelnik Amir Muzur.

Predsjednik SDLSN Ivica Ihas naglasio je dobru suradnju Sindikata i gradskih vlasti na utvrđivanju konačnog teksta ko-

## Misija Međunarodne konfederacije sindikata

### Cambier posjetio SDLSN

Misija Međunarodne konfederacije sindikata (ITUC) obišla je 10. studenoga 2006. godine, u sklopu posjeta Nezavisnim hrvatskim sindikatima, prostorije Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, kao najvećeg sindikata udruženog u NHS.

ITUC je nastao udruživanjem Međunarodne konfederacije slobodnih sindikata (ICFTU), Svjetske konfederacije rada (WCL) i osam nacionalnih sindikalnih središnjica.

Nova globalna sindikalna središnjica okuplja 166 milijuna radnika iz 309 udruženih organizacija iz 156 zemalja.

Članovima misije pod vodstvom **Huberta Cambiera** prezentirana je struktura i rad SDLSN kao najvećeg sindikata državnih službi i jedinog koji djeluje na cijelom prostoru državne uprave, kao i odnos između SDLSN i NHS-a kao udruge više razine.

lektivnog ugovora koji je svjetlo dana ugledao nakon nepunih šest mjeseci pregovora.

Tako je Grad Opatija, nakon što je proglašen gradom prijateljem djece, od Sindikata zaslužio priznanje kao grad prijatelj zaposlenika, a Slobodan Juračić svoju zvijezdu u sindikalnoj Ulici slavnih, kao potpisnik prvog kolektivnog ugovora u Gradu Opatiji.

## Samobor:

### Zajednički uspjeh socijalnih partnera

Zaposleni u upravnim odjelima i službama Grada Samobora od listopada imaju novi kolektivni ugovor kojim im se jamči zadržavanje stečenih prava i nadogradnja postojećih na rok od četiri godine.

Kolektivni ugovor su u gradskoj vijećnici svečano potpisali samoborski gradonačelnik **Antun Dubravko Filipec**, predsjednik SDLSN **Ivica Ihas** i sindikalni povjerenik Podružnice Samobor Zoran Perović.

Gradonačelnik Filipec tom je prigodom naglasio kako se osobno zalaže za to da oni koji savjesno i odgovorno obavljaju svoj službenički posao za to trebaju biti i odgovarajuće nagrađeni, a u Gradu Samoboru se danas radi više nego ikad.

Ivica Ihas je rekao kako se nada da će se ovako uspješna suradnja socijalnih partnera uskoro ostvariti i na državnoj razini, poželjevši i državnim službenicima razinu prava koju ostvaruju u jedinicama lokalne samouprave.

Sindikalni povjerenik **Zoran Perović** naglasio je uspješnu suradnju Grada i Sindikata, opisavši tijek kolektivnog pregovaranja kao dug ali uspješan, zaključivši kako se radi o zajedničkom uspjehu socijalnih partnera.

## MINISTAR RONČEVIĆ NEUGODNO IZNENADIO SINDIKATE U MORH-u

Ministar obrane **Berislav Rončević** održao je 18. prosinca poslijepodne sastanak s predstavnicima triju sindikata koji djeluju u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama RH. Na dnevnom redu bio je prijedlog Sporazuma između Ministarstva obrane i trgovačkog društva "Pleter - usluge" d.o.o. o preuzimanju djelatnika Službe za gospodarenje nekretninama.

Otvarajući sastanak ministar Rončević je pohvalio odličnu suradnju Ministarstva i sindikata, bez koje ne bi bilo ni ovog Sporazuma, te dodao kako je tekst Sporazuma u visokoj mjeri usuglašen i sa sindikatima, čiji su prijedlozi u najvećoj mjeri prihvaćeni i postali sastavni dio Sporazuma.

Iznoseći detalje Sporazuma, državni tajnik **Petar Barač** rekao je kako je njegov tekst prošao usuglašavanje u Uredu za socijalno partnerstvo, te kako je pisane primjedbe na Sporazum dostavio Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, dok Sindikat vojnih službenika i namještenika nije imao primjedbi u pisanom obliku.

Sporazum bi uz MORH i trgovačko društvo "Pleter - usluge" d.o.o. trebali, kao suglasne strane, potpisati i SDLSN i SVSN, a njime se svim djelatnicima Službe za gospodarenje nekretninama jamči nastavak rada u Pleteru, na rok od najmanje dvije godine.

Oni pak koji ne pristanu na prelazak u Pleter rasporedit će se u roku 60 dana na slobodna radna mjesta u MORH-u ili OS-

RH, odnosno bit će stavljeni na raspolaganje Vladi RH ukoliko takva slobodna radna mjesta ne postoje.

Njima će se po isteku roka raspolaganja isplatiti otpremnina u visini jedne prosječne bruto plaće isplaćene u prethodna tri mjeseca za svaku godinu službe u MORH i OSRH.



### NA ŠTETU SLUŽBENIKA

Upravo je ova odredba, kojom je Ministarstvo obrane izmijenilo vlastiti prijedlog Sporazuma na štetu službenika koji ne pristanu na prelazak u Pleter, izazvala neugodno iznenađenje sindikalnih predstavnika.

Naime, ranije dostavljeni tekst Sporazuma sadržavao je odredbu po kojoj će Ministarstvo svim službenicima i namještenicima, koji ne pristanu na prelazak u Pleter, ponuditi poticajne otpremnine za prestanak državne službe po posebnoj odluci ministra obrane, a na posljednjem sastanku Rončevića i sindikata 24. listopada govorilo se o 50 postotnom uvećanju otpremnine. Govoreći o tome Rončević je rekao kako razlozi za promjenu stava Ministarstva obrane o otpremninama nisu financijske naravi već u poruci: "Zašto davati novac onima kojima je osiguran posao" i dodao: "Nitko se nema razloga bojati, ali svi trebaju raditi".

Ministar smatra kako je trenutno važeća odluka o visini otpremnine još uvijek za 35 posto veća od otpremnina koje dobivaju državni službenici i namještenici sukladno kolektivnom ugovoru u drugim državnim tijelima, te da se i u ovom slučaju može govoriti o poticajnim, odnosno uvećanim otpremninama. Rončević je dodao kako i Pleter očekuje transformacija, ali će se i pri tome voditi računa o ljudima.

### ZAJEDNIČKI OBILAZAK TERENA

Rončević je predložio potpisivanje Sporazuma u idućih nekoliko dana. Također i zajednički obilazak terena predstavnika MORH-a, Pletera i sindikata, između Božića i Nove godine, tijekom kojega bi se zaposlenici upoznali s opcijama koje im stoje na raspolaganju te ponudom Ministarstva da nastave s radom u Pleteru, koji bi obuhvatio Zagreb, Osijek i Split.

Predsjednici SDLSN i SVSN **Ivica Ihas** i **Rade Delić** pozvali su ministra Rončevića da još jednom razmisli o mogućnosti isplate uvećanih otpremnina, poput onih koje su isplaćivane službenicima tijekom 2005. godine u iznosu uvećanja od 50 i 100 posto.

Ivica Ihas je pri tome Rončevića podsjetio na njegovo obećanje zaposlenicima Službe za gospodarenje nekretninama od 25. listopada 2005. godine, kako će se svima koji se odluče za dragovoljni odlazak iz sustava, sukladno odluci o uvećanim otpremninama, to i omogućiti.

Na kraju sastanka dvije su strane zaključile kako će još jednom razmisliti o iznijetim stavovima. Za ministra Rončevića to znači eventualno preispitivanje Sporazuma u dijelu koji se odnosi na uvećanje otpremnina, a sindikati će morati odlučiti hoće li ili ne potpisati ponuđeni Sporazum.

## Dan sjećanja na žrtvu Vukovara

Komemorativnim skupom održanim 18. studenoga 2006. u dvorištu vukovarske Opće bolnice obilježen je Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. i 15. obljetnica stradanja Vukovara u Domovinskom ratu.

Bitka za Vukovar u kojoj je, prema podacima vukovarske bolnice, stradalo 1624, a ranjeno 2557 osoba, započela je 25. kolovoza, kada su jugoslavenska vojska i srpske paravojne postrojbe krenule u opći tenkovsko-pješачki napad na Vukovar. Oko 1800 hrvatskih branitelja, među kojima je bio veliki broj dragovoljaca iz cijele Hrvatske, uspjelo je Vukovar braniti gotovo puna tri mjeseca. Obrana grada slomljena je 18. studenoga 1991. U srpske koncentracijske logore odvedeno je nekoliko tisuća zarobljenih hrvatskih branitelja i civila, dok je iz grada prognano oko 22.000 Hrvata i građana drugih nacionalnosti. Na popisu zatočenih i nestalih iz Domovinskog rata s područja Vukovarsko-srijemske županije nalazi se još nešto manje od 500 osoba kojima se svaki trag gubi upravo u ratnom Vukovaru 1991. godine. Zbog zločina počinjenih u Vukovaru tijekom srpske agresije i okupacije, pred Haaškim sudom u tijeku je sudski postupak protiv zapovjednika postrojbi bivše JNA koje su sudjelovale u napadima na Vukovar, Veselina Šljivančanina, Mile Mrkšića i Miroslava Radića.

# ZA 1,5 MILIJUNA EURA REZUL

**P**rof. dr. sc. Ivan Koprčić, izvanredni je profesor Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na katedri "Upravna znanost", s kojim razgovaramo o reformi uprave i Zakonu o državnim službenicima

**SL:** U Hrvatskoj se trenutno odvijaju burni i dinamični reformski procesi na području javne uprave koji su dosad najdublje zahvatili državnu upravu, donošenjem Zakona o državnim službenicima. U kojoj je mjeri u tim procesima konzultirana akademska zajednica, uključujući Pravni fakultet u Zagrebu i katedru na kojoj predajete? Je li imala upliva na smjer, sadržaj i način provedbe reforme?

**Koprčić:** Zakon o državnim službenicima, koji je usvojen 2005. godine, pripremali su strani konzultanti u sklopu jednog CARDS projekta što ga je financirala Europska komisija, uz vrlo minimalnu suradnju domaćih stručnjaka i znanstvenika. Koliko

mi je poznato, navedeni projekt bio je financiran s nešto manje od 1,5 milijuna eura. Osim pripreme novog zakona, bila je provedena rudimentarna anketa o problemima u vezi državne službe i provedbe prethodnog Zakona (iz 2001.), pripremljeno je osnivanje Centra za stručno usavršavanje državnih službenika pri Središnjem državnom uredu za upravu, provedeni su neki oblici osposobljavanja manje skupine službenika koji su trebali postati treneri u novom Centru, i slično. Moja generalna ocjena toga projekta i njegovih rezultata nije pozitivna, što sam više puta naglašavao u razgovorima s domaćim i inozemnim kolegama. Pozitivnim mogu ocijeniti osnivanje Centra za stručno usavršavanje te uvođenje nekih novih instituta, načela i odredbi Zakonom o državnim službenicima. Ipak, s tako mnogo novca moglo se i moralo postići mnogo, mnogo više, a rezultati su morali biti izvrsni, a ne tek zadovoljavajući, s tim da mislim kako većim dijelom uopće nisu zavrijedili ni tu minimalnu ocjenu. Ne razumijem zašto, no akademska je zajednica konzultirana vrlo malo, a pritom su mahom angažirani ljudi koji se ne bave ni javnom upravom, niti upravnim, a ni službeničkim ili radnim pravom. Osobno, s projektom sam imao vrlo malo doticaja, nisam skrivao nezadovoljstvo angažiranim "stručnjacima" i upozoravao sam, temeljem oskudnih i često tajenih informacija, na posljedice do kojih će vjerojatno doći.

**SL:** Kakvo je Vaše mišljenje o reformi državne uprave na način kako je to propisano Zakonom o državnim službenicima, posebice s obzirom na njegovo (pre)veliko oslanjanje na provedbene propise? Je li riječ o kvalitetnom zakonskom rješenju, jer pojedina pitanja možda je trebalo propisati samim zakonom, kao što je to bio slučaj sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima iz 2001. ili Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i o plaćama nositelja prvosudnih dužnosti iz 1994. godine?

**Koprčić:** Ne mislim kako se jednim zakonom, čak i kad bi



bio dobar, može reformirati državna uprava. Smatram, a to sam već puno puta govorio i pisao, kako treba poduzeti čitav niz usklađenih i prethodno dobro pripremljenih mjera, od strukturalnih, preko funkcionalnih do personalnih, da bi se moglo govoriti o upravnoj reformi. Zakon o državnim službenicima predstavlja, s jedne strane, korak naprijed, ali s druge znači i vraćanje ispod razine kvalitete regulacije pravnog statusa državnih službenika koji je postojao prema prethodnom zakonu. Dobra mu je strana što promovira jedan novi pristup upravljanje ljudskim potencijalima. Taj pristup obilježava integralnost i sistematično vođenje brige o ljudima koji u državnoj upravi rade, nastojeći kroz njihov razvoj postići i njihovo zadovoljstvo, ali i zadovoljstvo građana javnim uslugama koje im državna uprava pruža. Učinjeno je nešto oko zaštite prava službenika. Loše je što se čitav niz ključnih pitanja, od plaća, klasifikacijskog sustava do sustava napredovanja, kao i niz drugih pitanja, ostavio posebnoj regulaciji uglavnom podzakonskim propisima. Zato sam jednom prigodom i rekao da je taj Zakon poput novog auta koji ima krasnu karoseriju, ali nema motor. Rekli su mi da je ta tvrdnja uvredljiva, ali se onda pitam zašto taj novi auto još uvijek ne vozi? S gledišta mogućnosti provedbe zakona, ali i s gledišta sigurnosti i zaštite prava službenika, bilo bi bolje da su bar osnove klasifika-

*Ne razumijem zašto, no akademska je zajednica konzultirana vrlo malo, a pritom su mahom angažirani ljudi koji se ne bave ni javnom upravom, niti upravnim, a ni službeničkim ili radnim pravom.*



# STATI TEK ZADOVOLJAVAJUĆI!

cije, napredovanja i plaća regulirane tim zakonom. No, postavlja se još jedno pitanje: zašto je uopće samo par godina nakon prethodnog trebalo donositi potpuno novi zakon? Tvrdilo se kako je to radi usklađenja s europskim standardima te da je sudjelovanje stranih konzultanata jamstvo da će ti standardi biti poštovani. Europska unija, odnosno inicijativa SIGMA u ime Unije, pripremila je dvije liste pitanja i standarda za zakonsku i podzakonsku regulaciju položaja državnih i javnih službenika. Prilično sam siguran da pisci nacrtu zakona ne samo da te liste nisu pročitali, nego ih nisu ni vidjeli. Uostalom, čak i kad znamo koji su europski standardi, na primjer kod depolitizacije i profesionalizacije, nema volje da se ti standardi ostvare. Oni se ne ostvaruju niti u samoj upravi, ali i naši relevantni sudovi (Upravni i Ustavni) u nekim kritičnim situacijama nisu pokušali zaštititi vrijednost profesionalizma, nego idu niz dlaku vlasti. Rekao bih da je novi zakon bio donesen radi nekih sasvim sporednih učinaka, kao što je strašenje službenika, ponovni obračun s njima, otvaranje mogućnosti zapošljavanja po meta-stručnim kriterijima, preraspodjela moći, privid dubokih reformi, i slično. Vidjet ćemo uskoro



kako će taj zakon i stanje u pogledu državnih i javnih službenika ocijeniti SIGMA, čiji će izvještaj o stanju u hrvatskoj državnoj službi vjerojatno biti objavljen do kraja godine. Također, moguće je da će se naznake te ocjene vidjeti već iz dijela Izvještaja o napretku Hrvatske koji će uskoro objaviti Europska komisija, a koji se odnosi na javnu upravu u Hrvatskoj.

**SL:** Kako gledate na diskontinuitet uzrokovan u pristupu određivanja statusa i karijere državnih službenika u Zakonu o državnim službenicima i namještenicima, koji je sustavom koeficijentata i nemogućnošću napredovanja i nagrađivanja sukladno rezultatima rada (uredba Vlade o nagrađivanju za natprosječne rezultate rada nikad nije donijeta), s obzirom na ponovno vraćanje platnih razreda?

**Koprić:** Svaki sustav ima dobre i loše strane. U rukama dobrog gospodara i slabija zemlja rodi, pa se i slabije strane svakog sustava mogu ublažiti, a dobre ojačati. Vrijedi i obrnuto. Mogu samo konstatirati kako Europska unija smatra da je za tranzicijske zemlje bolji sustav klasifikacije službenika po zvanjima i s njim povezan sustav plaćanja prema platnim razredima. S druge strane, doktrina novog javnog menadžmenta, s kojom koketiraju razvijenije zemlje, zalaže se za plaćanje prema rezultatima i učincima rada, a ne prema ko-

*Jedan bi dio plaće ipak trebao biti varijabilan, ovisan o kvaliteti i učincima rada. Pritom, tu bi kvalitetu trebao procjenjivati netko stručan za taj posao.*

eficijentima. Prvi sustav može biti destimulativan, jer bez obzira na rezultate dobivate isto. Drugi može odvesti prema politizaciji i nagrađivanju poslušnih i podobnih. Osobno smatram da se mora pronaći kombinacija ta dva pristupa. Ona se mogla postići, da je bilo političke volje, i temeljem Zakona iz 2001., tako da se omogućilo nagrađivanje kvalitetnih i marljivih službenika. Plaća bi trebala ovisiti o karakteristikama radnih mjesta, a možda i o zvanju službenika. Jedan bi dio plaće ipak trebao biti varijabilan, ovisan o kvaliteti i učincima rada. Pritom, tu bi kvalitetu trebao procjenjivati netko stručan za taj posao, posao utvrđivanja učinaka, a ne hijerarhijski nadređeni službenik ili političar na čelu upravnog tijela. U inozemstvu o utvrđivanju učinaka na radu postoji prilična, lako dostupna stručna literatura, pa ne postoje razlozi da Hrvatska ne primijeni nešto od tog novog pristupa. Sve u svemu, mislim kako bi se mnogo više postiglo da se nadogradilo sustav utemeljen Zakonom iz 2001., nego što se postiglo rušenjem toga sustava.

**SL:** Zakonom o plaćama državnih službenika i uredbom kojom se uređuju načini i uvjeti napredovanja trebala bi se odgovarajuće vrednovati ocjena rada i učinkovitosti državnih službenika i omogućiti napredovanje u skladu s osobnim radnim "performansama". Je li to realno očekivati i kakva su iskustva službeničkih sustava u država članica EU kad je u pitanju karijera akceleracija?

**Koprić:** Izvedba, rad, obavljanje službe i učinci toga rada, kao što sam već rekao, mogu se stručno prilično točno utvrditi. To nije sporno. Pitanje je imamo li u našoj javnoj upravi dovoljno volje i snage da prihvatimo takve, stručno utemeljene ocjene? Hoćemo li prihvatiti da netko zaposlen po meta-stručnim kriterijima dobije manju plaću jer je utvrđeno da mu je izvedba ("performansa" kako kažete) loša? Hoćemo li prihvatiti da netko tko je također zaposlen po meta-stručnim kriterijima, ali od neke prethodne političke garniture, dobije veću plaću jer je utvrđeno da mu je izvedba izvrsna? Jesmo li spremni dati veću plaću dobrim službenicima premda oni nisu ni iz kakvog interesnog kruga? Kad sam 1998. radio istraživanje organizacijske kulture u hrvatskoj upravi našao sam da je ona pretežno autoritarna, obilježena poslušnošću prema rukovoditeljima, politizacijom, odustajanjem od insistiranja na pravilima struke, i sličnim manifestacijama. Nadam se da ću uskoro imati mogućnost ponovno provesti slično istraživanje te me baš zanimaju rezultati. Moj je osobni dojam da nismo daleko odmakli.

*Razgovarao i snimio:  
Siniša Kuhar*

Mobbing na sudu: "Gadite mi se, idite mi s očiju"

## Službenice tužile predsjednicu karlovačkog suda

Pozvala me u svoju kancelariju i pitala kad ću u mirovinu. Rekla sam da idem potkraj 2007. godine, na što se naljutila i počela vikati da joj se toliko gadim da ne zna kako će me gledati očima do tada. Zašto, pitala sam šokirana, jer jedini naš kontakt bio je tripud "dobar dan".

### LAŽNA OPTUŽBA

"Idite van, nemam s vama što razgovarati", bijesno, razrogatih očiju mahala je rukama prema meni, dok sam se povlačila prema vratima - priča **J. M.**, daktilografinja Općinskog suda u Karlovcu. Jedna je od dviju službenica koje su Upravnom sudu podnijele tužbu zbog mobbinga protiv predsjednice karlovačkog Općinskog suda **Sande Janković**. **J. M.** dijagnosticiran je PTSP i liječi se na psihijatrijskom odjelu karlovačke bolnice, za što krivi predsjednicu suda.

Psihijatrijsku dijagnozu ima i **Zdenka Drašković**, također službenica karlovačkog suda. U hrpi liječničkih nalaza koje nam drhtavim rukama pokazuje, uočavamo riječi "mobbing" i "suicid".

- Jednom me pozove i optuži da sam uzela novac od strane prilikom ovrhe. Radim 24 godine, nikad to nisam učinila i nema mi goreg od toga da me netko na taj način optuži!

Sređivala sam arhiv do 2,3 sata u noći, vraćali su me na staro radno mjesto gdje su se nakon mog odlaska počeli gomilati zaostaci, dakle, bila sam dobar i predan radnik a kad sam za-

kasnila pet minuta s pauze, predsjednica je zaprijetila da će mi to biti zadnja opomena.

Ljudi na sudu boje se nje, i sindikalna anketa pokazala je da se previše ljudi sa Suda liječi na psihijatriji, ali nitko nema hrabrosti o tome progovoriti. Ako u sudu ne možete dobiti pravdu, gdje ćete je dobiti? - pita se uplakana **Z. Drašković**, dodajući i da je predsjednica njezinu radnu ocjenu dobivenu od neposredne šefice, **Vesne Janeković**, upraviteljice sudske pisarnice, prepravila u jedva prolaznu.

Njezina je šefica, navodno, također trpjela maltretiranje. No, **V. Janeković** nije željela razgovarati, kazavši da je netom došla iz bolnice i da treba mir, a sve je rekla, kaže, tamo gdje je to trebalo.

Tri su zaposlenice lani Ministarstvu pravosuđa slale pritužbe na predsjednicu, ali ništa se nije dogodilo.

**Sanda Janković** smatra da je se želi diskreditirati u javnosti baš sada, dok traje reizbor predsjednika suda.

- Profesionalac sam i legalist, zadovoljna svojim poslom, i ne bih ga ugrozila. Posao sudskih službenika obavljaju frizerke, kožarski radnici, trgovci... To je prije moglo proći, ali jasno mi je da se, osobito stariji, teško prilagođavaju informatizaciji i cjelokupnoj reformi. Nažalost, slomilo se na meni, ali bit će takvih slučajeva još, sve dok imamo kadar koji teško prati reforme - predviđa **S. Janković**.

*Romana Kovačević Barišić (Večernji list)*



## Policajac koji je previše pisao upućen na izvanredni liječnički pregled

**Tihomir Kopic Vrus**, policijski službenik Policijske uprave primorsko-goranske, po zanimanju policajac zaposlen u Drugoj policijskoj postaji Rijeka, koji ima neugodnu naviku da o nepravilnostima u radu policije i nepoštivanju odredbi kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike u MUP-u, piše "naokolo", od načelnika Policijske uprave, pomoćnika ministra MUP-a, ministra Kirina, pa sve do predsjednika Vlade RH dr. **Ive Sanadera**, sutra će biti podvrgnut izvanrednom sistematskom zdravstvenom pregledu. Međutim, osim što je policajac, **Tihomir** je i sindikalni povjerenik SDLSN, pa mu u sindikalni "opis poslova" spada i ukazivanje na možebitne propuste poslodavca kada su u pitanju prava policijskih službenika iz kolektivnog ugovora.

U svojim dopisima gospodin **Kopic Vrus** upozoravao je na probleme nedostatne opreme i odora policijskih službenika, nepoštivanje kolektivnog ugovora u dijelu koji se odnosi na donošenje rasporeda rada tjedan dana unaprijed (izuzev hitnog prekovremenog rada), nemogućnosti policajaca koji ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta odgovarajuće stručne spreme jer su na njih raspoređene osobe neodgovarajuće stručne spreme, a u više je navrata bezuspješno pokušavao doći do načelnika PU **Olivera Grbića** kako bi mu i osobno, kao sindikalni povjerenik, iznio navedenu problematiku. Kako bi ga se, kao "hiperaktivnog" sindikalnog povjerenika, zaustavilo u preravnom shvaćanju svoje uloge ponuđe-

no mu je drugo radno mjesto, koje je on - odbio.

Načelnik **Oliver Grbić**, koji ga nikako nije htio primiti na razgovor, sindikalnom povjereniku omogućio je izvanredni "razgovor" s liječnicima, u obliku upućivanja na izvanredni sistematski zdravstveni pregled. Kako njegovi kolege nisu upućeni na izvanredni liječnički pregled, pitamo se ima li njegovo upućivanje kakve veze sa sindikalnom aktivnošću?

**Tihomir Kopic Vrus** 21. studenoga pojavio se na izvanrednom zdravstvenom pregledu i jedino što su mu našli bio je povišeni krvni tlak, piše "Jutarnji list".

- Moja je obveza da se borim za svoja i prava kolega, a očito se nekome nije svidjelo moje pisanje premijeru, saborskim zastupnicama i ministru, pa su imali namjeru diskriminirati me na ovaj način. Slati nekoga na izvanredne psiho testove je nedopustivo, izgleda da me netko želi prikazati kao nestabilnu osobu i ušutkati me - rekao je novinarima **Kopic**.

Prema riječima **Mirka Boškovića**, člana Odbora Sindikata državnih službenika, problema u MUP-u ima, za što su najbolji primjeri tisuće radnih sporova zbog neisplaćenih prekovremenih sati.

- Spremnog policajca starog 28 godina s devet godina staža u MUP-u poslati na liječnički pregled žalosno je i nedopustivo, a time se i krši kolektivni ugovor jer se **Kopića** stavilo u neravnopravan položaj u odnosu na druge službenike - smatra **Bošković**.

Sindikalisti su napokon održali sastanak s načelnikom **Oliverom Grbićem** i zadovoljni su rezultatima.

-Dogovorili smo za ubuduće bolju suradnju jer nam je jedina namjera poboljšati standard i uvjete rada policajaca. Načelnik **Grbić** je pokazao razumijevanje i nadamo se kako se sindikalni povjerenici više neće slati na izvanredne preglede samo zato što obavljaju svoj posao - rekao je **Bošković**.

pripremio: **Bosiljko Domazet**



# Egzistencijalna sigurnost obitelji Harbaš



## Zlatko Harbaš premješten u MUP Sisak

**Zlatko Harbaš**, službenik Državne uprave za zaštitu i spašavanje, kojemu je državna služba trebala prestati po isteku raspolaganja najprije 25. studenoga, a zatim, po izmijenjenom rješenju, 14. prosinca 2006. godine, ovih je dana dobio najljepšu božićnu čestitku - rješenje o sporazumnom premještanju u Ministarstvo unutarnjih poslova. Nakon višemjesečne neizvjesnosti obitelj Harbaš može odahnuti.

Naime, Zlatkova je državna služba bila jedini čvrsti financijski oslonac četveročlane obitelji. Supruga **Izeta** zaposlena je u sisačkoj Željezari i prima minimalnu plaću, a jedno od dvoje djece Harbaševih, zbog zdravstvenih problema, čeka dugotrajno liječenje. Zbog toga otac Zlatko s njom često posjećuje zagrebačku kliniku na Šalati.

### HRVATSKI BRANITELJ

Upravo se zbog ove nezavidne situacije obitelji Harbaš Sindikat početkom studenoga obratio za pomoć Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, zatraživši pomoć, jer Zlatko Harbaš je hrvatski branitelj koji je 1003 dana proveo u HV-u, k tome i hranitelj obitelji i otac invalidnog djeteta.

Prva reakcija Ministarstva bila je neočekivana. Savjetnik u čije je ruke došao dopis Sindikata nije se potrudio ni dobro proučiti dostavljenu dokumentaciju, a kamoli učiniti dodatni napor da se Zlatku Harbašu pomogne. Najgore od svega bilo je to što je na dopis udaren faksimil potpredsjednice Vlade i ministrice obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Ne vjerujući u nezainteresiranost **Jadranke Kosor** za složenu obiteljsku situaciju obitelji Harbaš, Sindikat je potpredsjednici Vlade uputio izravnu zamolbu za pomoć, a za sudbinu u tom trenutku očajnog državnog službenika, oca i hrvatskog branitelja,

zainteresirali su se i mediji, koji su odigrali važnu ulogu u senzibiliziranju svih aktera ovoga slučaja.

Nakon pojavljivanja u emisiji HRT-a "Život uživo" situacija se za obitelj Harbaš počela povoljno odvijati.

### POMOĆ JADRANKE KOSOR

Potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor obavijestila je Sindikat i Zlatka Harbaša kako se u državnoj službi traži rješenje u sklopu mogućnosti instituta raspolaganja, odnosno raspoređivanja na radno mjesto u sklopu nekog drugog državnog tijela.

Angažiranjem čelnika Središnjeg državnog ureda za upravu, Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutarnjih poslova uskoro je pronađena mogućnost premještanja Zlatka Harbaša na radno mjesto u MUP-u u Sisku.

Završetak ove, po mnogočemu tipične, hrvatske priče prigoda je da se Sindikat zahvali svima koji su omogućili njezin sretan kraj i božićne blagdane u ozračju nove nade za obitelj Harbaš.

Stoga hvala potpredsjednici Vlade i ministrici obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranki Kosor koja se, usprkos brojnim obvezama, osobno zauzela za osiguranje egzistencije obitelji Harbaš. Hvala državnom tajniku Središnjeg državnog ureda za državnu upravu **Antunu Palariću** i ravnatelju Državne uprave za zaštitu i spašavanje **Duri Poldrugaču**, te ministru unutarnjih poslova **Ivici Kirinu**.

Za nadati se kako će slučaj obitelji Harbaš postati obrazac za rješavanje problema zbrinjavanja državnih službenika kroz institut raspolaganja kojem je svrha upravo ta da se neraspoređeni službenici rasporede na radno mjesto u drugo državno tijelo. Naravno, ukoliko takvo radno mjesto postoji. Na žalost, u praksi je dosad često bio slučaj da je višak službenika iz jednog državnog tijela završavao na ulici, dok su se u drugom državnom tijelu zapošljavali novi državni službenici.

## Sindikalna pretvorba

### Državne službe bogatije za "novi" sindikat

Preustroj Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH, osim posljedica koje ima po broj zaposlenih u nekad najmnogoljudnijem ministarstvu, zabilježio je i prve kolateralne žrtve na sindikalnoj strani.

Naime, proces smanjenja broja vojnika i državnih službenika i namještenika u sustavu obrane do predviđenog broja od 16.000 djelatnih vojnih osoba i 2.000 pripadnika "civilnog" servisa za posljedicu ima sužavanje sindikalne članske baze. Stoga je jedan od tri sindikata u MORH-u, Sindikat vojnih službenika i namještenika, odlučio otvoriti prostor za novačenje novih članova iz redova drugih državnih tijela, preimenovavši se na posljednjoj skupštini u Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama.

Ova sindikalna pretvorba znakovita je iz više razloga. Ukažu na tendenciju sindikalnog vodstva koje je izraslo iz član-

ske baze da svoje novo zanimanje profesionalnih boraca za radnička prava uzima vrlo ozbiljno.

Pokazatelj je to i stanja u kojemu je mnogim profesionalcima na radničkoj sceni sindikalna košulja matičnog sindikata postala pretijesnom, pa su prisiljeni životni prostor tražiti u novim ili već okupiranim područjima. Jedan od razloga mogao bi se nalaziti i u nagomilanom sindikalnom i prosvjetiteljskom iskustvu koje žele podijeliti s novim članovima. Međutim, potencijalni bi se, ali i postojeći, članovi Sindikata djelatnika u vojsci i državnim službama mogli naći u nedoumici kad je u pitanju orijentacija ovoga sindikata. Oni iz redova vojnih službenika i namještenika mogli bi se hoće li im njihov sindikat odsad posvećivati jednaku brigu, dok bi se potencijalni članovi iz drugih državnih tijela mogli zapitati zbog čega je u nazivu sindikata naglašen naziv samo jedne, ali ne njihove državne službe.

Mnogo je pitanja i mnogo odgovora, kao što je i mnogo sindikata i sindikalnih profesionalaca. No, treba li ih zaista toliko i postoje li zato da bi promovali interese članstva ili da bi zadovoljili liderske apetite sindikalnih predsjedničkih kandidata?

## Dva lica sudske prakse

## “PRAVDA” SUCA DAVIDA CRNO

**H**rvatska je neovisna, demokratska i pravna država. U njoj Ustav građanima jamči najviše europske standarde na području ljudskih i građanskih prava. Jedno od njih je i jednakost građana pred zakonom.

No, kad smo već došli do tog ustavnog prava, izgleda da smo otišli predaleko. Kako ne bismo politizirali i o nejednakosti građana pred zakonom i isprazno teoretizirali, posegnut ćemo za recentnom sudsom praksom jednog županijskog suda. Primjerice, onog u Slavonskom Brodu.

Da ne bismo miješali kruške i jabuke, uzet ćemo primjer službenika Hrvatskoga zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, koji su pravo na naknadu za korištenje privatnog automobila u službene svrhe po temeljenom kolektivnom ugovoru za javne službenike i namještenike, neisplaćenu od poslodavca, zatražili u sudskom postupku.

Naime, poslodavac im je, umjesto naknade od 30 posto cijene litre euro-super benzina po prijednom kilometru, isplaćivao manji iznos od 1,20 kuna po Odluci o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknade za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna. Tako su **Vesna, Slavko, Željko, Mara**, druga **Mara, Elinor i Mijo** iz HZPSS putem Sindikata tužili poslodavca, tražeći isplatu naknade u visini utvrđenoj TKU, a ne onoj utvrđenoj Odlukom Vlade. Od njih sedam, šestoro je na Sudu dobilo potvrdu opravdanosti svojega traženja. Tuženi poslodavac žalio se na prvostupanjsku presudu, pa je Županijski sud u Slavonskom Brodu potvrdio presude Općinskog suda.

Tako je Županijski sud u Slavonskom Brodu Vesni dosudio 17.000 kuna, Slavku 16.600 kuna, Željku 19.100 kuna, Mari 11.200, drugoj Mari 19.150 i Elinor 17.100 kuna.

U dva sudska postupka, onom koji je Sindikat vodio temeljem punomoći Mare i Slavka, član sudskog vijeća bio je i sudac **David Crnov**, koji, kako je razvidno iz presuda, nije imao izdvojeno mišljenje tj. kao član sudskog vijeća odlučio je u korist tužitelja.

## CRNOV OKREĆE PLOČU

Međutim, kad je na red došao Mijo, sudac David Crnov, ovoga puta u svojstvu predsjednika sudskog vijeća, okrenuo je ploču i sudsko vijeće donijelo je presudu kojom se potvrđuje presuda prvostupanjskog suda kojom Mijo nema pravo na isplatu naknade, a koje imaju Vesna, Slavko, Željko, Mara, druga Mara i Elinor, premda se radi o istom predmetu naknade troškova korištenja privatnog automobila u službene svrhe.

K tome je Sud Miji dosudio i obvezu naknade parničnog troška u iznosu 7.100 kuna, uz već ranije dosuđenih 2.050 kuna parničnog troška u prvom stupnju.

Tako je Mijo umjesto 17.000 kuna u plusu, završio s 9.000 kuna u minusu.

Učeni je sudac (radi se o presumpciji odnosno logičnom očekivanju da osoba koja obnaša dužnost suca u svojstvu predsjednika sudskog

vijeća posjeduje odgovarajuće pravno znanje temeljem kojega donosi presude) David Crnov u slučaju Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu zahtjev tužitelja ocijenio neosnovanim obrazlažući to činjenicom da HZPSS nije potpisnik temeljnog kolektivnog ugovora za javne službenike i namještenike, pa se taj ugovor stoga na njega ne primjenjuje, već Odluka Vlade o visini dnevnice za službeno putovanje i visini naknade za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Kako ne posjedujemo pravno znanje suca Crnova, do istog smo zaključka pokušali doći primjenom logičkog postupka dedukcije i evo što smo zaključili:

-Prema Zakonu o ustanovama, ustanova je pravna osoba koja se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti. Ustanova stječe pravnu osobnost upisom u sudski registar ustanova;

Vlada RH je na temelju Zakona o ustanovama 17. siječnja 1997. godine donijela Uredbu o Hrvatskom zavodu za poljoprivrednu savjetodavnu službu, kojom je propisano da je HZPSS ustanova koja nema za cilj stjecanje dobiti te da ukoliko ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti predstavlja prihod državnog proračuna. Prema Uredbi, zaposleni u HZPSS ostvaruju prava, obveze te imaju odgovornost sukladno propisima o radu i kolektivnim ugovorom;

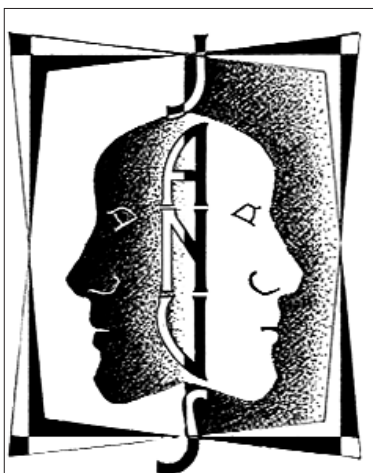
HZPSS upisan je u registar ustanova pri Trgovačkom sudu u Zagrebu pod matičnim brojem 080132880 kao ustanova;

Zakon o plaćama u javnim službama javne službe definira kao javne ustanove i druge pravne osobe kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu. Na pitanja plaća i drugih naknada po osnovi rada službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi u radu, odnosno u skladu s njima sklopljeni kolektivni ugovori. Kolektivne ugovore na temelju ovoga Zakona sklapaju Vlada RH i sindikati javnih službi;

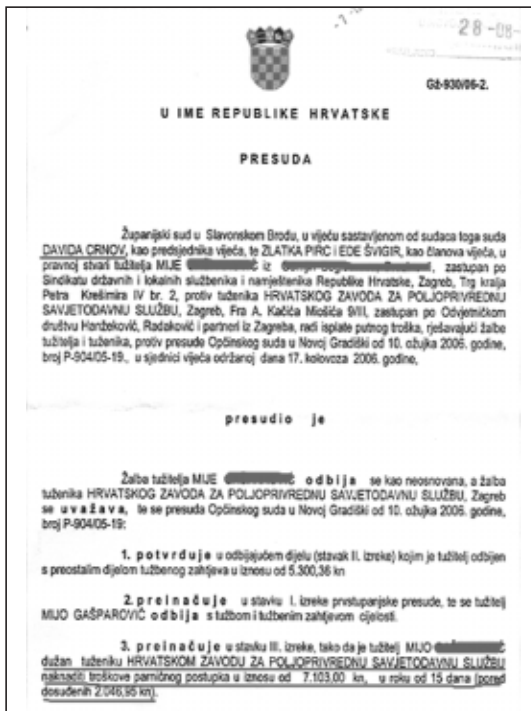
Državni proračun za 2005. godinu (primjer) u razdjelu 06010 HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU SAVJETODAVNU SLUŽBU pod šifrom A569003/3111 „plaće za redovan rad“ predviđa 15.759.864,00 kuna;

Temeljni kolektivni ugovor za javne službenike i namještenike primjenjuje se na službenike u javnim službama na koje se primjenjuje Zakon o plaćama službenika u javnim službama. TKU za javne službenike i namještenike sklopila je Vlada RH i sindikati javnih službi, odnosno nisu ga sklopile pojedine javne službe na strani poslodavca, već Vlada RH;

TKU člankom 66. propisuje naknadu za korištenje privatnog automobila te navodi: „Ako je zaposleniku odobreno korištenje privatnog automobila u službene svrhe, nadoknadit će mu se troškovi u visini 30% cijene litre benzina (euro-super) po prijednom kilometru“.



# VA - SAD OVAKO, SAD ONAKO!



Odredba članka 187. stavka 2. Zakona o radu propisuje da se pravna pravila sadržana u kolektivnom ugovoru primjenjuju neposredno i obvezno na sve osobe na koje se primjenjuje kolektivni ugovor;

Člankom 7.a Zakona o radu propisano je da ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo;

Odlukom Vlade o naknadama proračunskih korisnika naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe uređeno je nepovoljnije za radnika (zaposlenika), budući da propisuje naknadu u fiksnom iznosu od 1,20 kuna, za razliku od 30% cijene litre benzina kako to propisuje članak 66. TKU.

**ZAKLJUČAK:** Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu osnovan Uredbom Vlade RH kao ustanova koja nema za cilj stjecanje dobiti, upisan u sudski registar ustanova, javna je ustanova kojoj se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu. Na pitanja plaća i drugih naknada po osnovi rada službenika i namještenika u HZPSS primjenjuje se temeljni kolektivni ugovor za javne službenike i namještenike sklopljen između Vlade RH i sindikata javnih službi, te sukladno tome odredba članka 66. TKU o pravu i na naknadu troškova korištenja privatnog automobila u službene svrhe u visini 30 posto cijene litre benzina po prijednom kilometru, kao izvoru prava koji se primjenjuje neposredno i obvezno te usto predstavlja za zaposlenika najpovoljnije pravo.

## NEJASNA PRAVNA LOGIKA

Kako je predsjednik sudskog vijeća zaključio suprotno i kojom se pravnom logikom i izvorima prava pri tome rukovodio, nije nam jasno.

Međutim, jasno nam je da je u šest drugih presuda istog Župa-

nijskog suda presuđeno u korist tužitelja u potpuno identičnim predmetima, izuzev činjenice da se imenom i prezimenom radilo o različitim osobama.

Svojom odlukom Županijski sud u Slavonskom Brodu Miji je nanio štetu od 9.000 kuna sudskih troškova, umjesto da presudi u njegovu korist i omogući mu uživanje u kolektivnim ugovorom propisanoj naknadi za korištenje privatnog automobila u službene svrhe. Sudac Crnov je u svojoj osobi objedinio dva lica sudske prakse i donio još jednu presudu kojom je zadovoljio sudačku normu. No, postoji li netko tko prati rad sudaca i vodi računa o pravnoj nesigurnosti i nejednakosti pred zakonom koju stvaraju djelatnici pravde svojim začuđujućim presudama?

Mijo će zbog presude morati uzeti kredit kako bi platio sudske postupke u kojima je samo tražio ono što mu je poslodavac trebao isplatiti po kolektivnom ugovoru. Sudac Crnov će pak nastaviti primati svoju visoku dužnosničku plaću i nastaviti dijeliti pravdu sad ovako, sad onako. Ravnatelj HZPSS **Ivan Katalinić** nastavit će gubiti sudske sporove i za svoj nemar i ponašanje suprotno onome dobrog gospodarada nad proračunskim sredstvima i dalje primati ravnateljsku plaću.

Katalinić će vjerojatno nastaviti i s angažiranjem skupog odvjetničkog ureda u postupcima koje za javne ustanove, inače, u pravilu vodi Državno odvjetništvo.

Ali koga briga za to? Tko šiša porezne obveznike i zaposlenike i njihova prava iz kolektivnih ugovora??

Tko će za to odgovarati? Postoje li u hrvatskom pravosuđu mehanizmi kojima se može osigurati da suci pravilno primjenjuju materijalne propise? Tko će gospodinu Miji objasniti da je šest njegovih kolega po istom kolektivnom ugovoru u sudskim postupcima na istom sudu u sudskom sporu dobilo desetke tisuća kuna po osnovi naknade koja je jedino njemu zapriječena? Može li očekivati da će mu pravo biti omogućeno u postupku pred Ustavnim sudom? Sumnjamo.

Budući da ni Sindikatu nije jasno kako se to dogodilo, o svemu će obavijestiti ministricu pravosuđa, Vrhovni i Ustavni sud, ali i Delegaciju Europske komisije u RH te Međunarodnu organizaciju rada i nastaviti borbu u redovnom sudskom postupku pred Ustavnim sudom, kako bi se kolektivni ugovor počeo vrednovati kao punopravni izvor prava.

Neka se zna da su suci u Republici Hrvatskoj neovisni u tolikoj mjeri da sude neovisno o propisima i sudskoj praksi - koju su sami stvarali na sudu na kojem rade.





## Ančica Domjanović izabrana za tajnicu godine

Na svečanom uručenju godišnjih priznanja za tajnicu godine, 4. studenoga 2006. u Kristalnoj dvorani hotela Westin u Zagrebu, u kategorijama mala, srednja i velika tvrtka, proračunska i neprofitna organizacija, ocjenjivački sud nacionalne strukovne udruge Hrvatska poslovna tajnica titulu "tajnice godine" dodijelio je **Ančici Domjanović**, tajnici Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske. Postala je to u kate-

goriji neprofitnih organizacija.

Kao što je rečeno, kod svake tajnice ocjenjuju se znanja stečena tijekom školovanja i rada, vještine i sposobnosti, permanentno obrazovanje, organizacijske i komunikacijske sposobnosti, autorstvo ili suautorstvo na publikacijama, odličja, osvojene nagrade na natjecanjima i dr.

Tako je kolegica Ančica, koja od osnutka SDLSN „posuđuje“ svoj glas i osobnost Sindikatu i prva je osoba s kojom članovi i sindikalni povjerenici, kao i nečlanovi sindikata, kontaktiraju kad nazovu stručnu službu Sindikata, nakon 35 godina radnog staža u sindikatu, dobila zaslužno priznanje za svoj dugogodišnji samoprijegorni rad.

Svečanosti uručenja priznanja našoj Ančici prisustvovali su i suprug Ante, predsjednik Sindikata **Ivica Ihas** i tajnik **Siniša Kuhar**.



Nakladnik:  
**Sindikat državnih i lokalnih službenika  
i namještenika Republike Hrvatske**

Za nakladnika:  
**Ivica Ihas**, predsjednik Sindikata  
Adresa uredništva:  
**Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2**  
Tel: 01/46 28 200, 46 55 111/171  
Fax: 01/46 28 218, 46 55 092  
E-mail: [sdlsn-rh@zg.t-com.hr](mailto:sdlsn-rh@zg.t-com.hr)  
[www.sdlsn.hr](http://www.sdlsn.hr)

Grafička priprema: Grafem d.o.o. Zagreb  
Tisak: Tiskara Petravić, Strmec

### 13. športski susreti ponovno u Zatonu

Organizacijski odbor 13. športskih susreta Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske prihvatio je ponudu zadarskog Turisthotela o održavanju Susreta u Zatonu od 9. do 13. svibnja 2007. godine.